

That it is standing in a swamp

דקיימא באגם –

OVERVIEW

The גמרא explained¹ that a שואל receives the entire benefit (even though he has to feed the animal), because there are cases where the animal is in an אגם, where the שואל need not feed it, therefore it is שלו כל הנאה שלו. It would seem perhaps that in a case where it is not שלו כל הנאה שלו, the שואל may not be חייב באונסין. Our תוספות rejects this notion.

לא בעי למימר היכא דזן אותה שאין כל הנאה שלו שיהא פטור² דלעולם חייב באונסין -
The גמרא did not mean to say that in a case where the שואל feeds her, so that the benefit is not all for the שואל, so in such a case, the שואל would be פטור from אונסין; this is not so, for a שואל is always חייב באונסין even if שלו כל הנאה שלו -
אלא הכי קאמר אפילו שואל שכל הנאה שלו כגון דקיימא באגם אינו משלם³ אלא קרן:
Rather this is what the גמרא is saying, even by a שואל in a case where כל הנאה שלו, for instance when it is קיימא באגם, the שואל still only pays the קרן (but not כפילא בשבועה).

SUMMARY

When the גמרא answered באגם דקיימא it was not limiting the liability of a שואל; it was only pointing out the strictness of שבועה over קרן בלא שבועה.

THINKING IT OVER

Did תוס' mean (in the ה"א) that he should be פטור from אונסין and בגו"א, or did תוס' mean that he should be פטור even from גו"א (like a שוכר according to ר"מ)?

¹ The גמרא proves from a שואל that paying the קרן (without requiring a שבועה), is a stricter verdict than having to pay כפל (with a שבועה). We see that from a שואל, who should be the most liable of all the שומרים (since כל הנאה שלו), that the rule is that he pays the (בלא שבועה) קרן but not the (בשבועה) כפל. The גמרא challenges this proof; how can you say that a שואל is שלו כל הנאה שלו, but the שואל needs to feed the animal (so it is not שלו כל הנאה שלו). The גמרא answers that by a שואל it can be שלו כל הנאה שלו if it is קיימא באגם.

² It may seem that the גמרא is saying that the strictest ruling (קרן בלא שבועה) is meted out (only) to the most liable שומר, the שואל, since כל הנאה שלו (in a case where באגם). Therefore we may assume that if he is not that liable (where כל הנאה שלו אין), the שואל would not be חייב באונסין. This, תוספות says, is not so.

³ The גמרא is not discussing שואל per se; rather the גמרא is only interested to prove that קרן בלא שבועה is stricter than כפל בשבועה. This is accomplished by showing that the most liable שומר, the שואל where כל הנאה שלו, pays בלא כפילא בשבועה, but not בשבועה.